

ZUS DLA CIEBIE

Magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Zaufaj ZUS w okienku

Do końca lipca możemy zdecydować, co się stanie z naszymi składkami gromadzonymi w drugim filarze emerytalnym. Warto podjąć świadomą decyzję i nie opierać się na plotkach ani wskazaniach kolorowych gazet.

str. 2

Urlop rodzicielski i zasiłek macierzyński z przerwami

Z 16 tygodni urlopu rodzicielskiego i zasiłku macierzyńskiego za jego okres można skorzystać w terminie, który nie przypada bezpośrednio po poprzedniej części tego urlopu. Należy go jednak udzielić do końca roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 lat.

str. 2

Osoba niepełnosprawna ważnym klientem ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podejmuje wiele działań, aby zapewnić najlepsze warunki obsługi osób niepełnosprawnych. Mówi o nich Magdalena Mazur-Wolak, dyrektor Departamentu Obsługi Klientów Centrali ZUS.

str. 3

Lekcje z **ZUS**

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

> Przygotuj się
lepiej
do egzaminu
z życia!

> Dowiedz się,
czym naprawdę
jest system
ubezpieczeń
społecznych

> Wejdź na:
zus.pl/edukacja

Umowa zlecenia ze studentem bez składek

Studenci w wieku do ukończenia 26 lat, którzy pracują na podstawie umowy zlecenia, nie podlegają ubezpieczeniom społecznym ani ubezpieczeniu zdrowotnemu. Nie ma znaczenia ich obywatelstwo i kraj odbywania studiów.

Obowiązek opłacania składek od umowy zlecenia nie dotyczy studentów, czyli osób uczących się na studiach pierwszego czy drugiego stopnia albo na jednolitych studiach magisterskich.

Przez studia pierwszego stopnia rozumie się studia licencjackie lub inżynierskie, kończące się uzyskaniem tytułu licencjata albo inżyniera. Natomiast studia drugiego stopnia to studia magisterskie, po których uzyskuje się tytuł magistra albo równorzędny.

Przykład

Robert, student studiów magisterskich, pracuje na podstawie umowy zlecenia. 20 maja 2016 r. skończył 26 lat. Od tego dnia ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne z tytułu umowy zlecenia są dla Roberta obowiązkowe. Ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne.

Od przyjęcia na studia do egzaminu

Status studenta przysługuje od daty immatrykulacji, czyli aktu przyjęcia w poczet studentów uczelni i złożenia ślubowania, do dnia ukończenia studiów lub skreślenia z listy studentów. Jeżeli data formalnego przyjęcia w poczet studentów jest późniejsza niż 1 października danego roku, wówczas zwolnienie z obowiązku ubezpieczeń obejmuje także okres między 1 października a dniem immatrykulacji.

Przez ukończenie studiów rozumie się:

- złożenie egzaminu dyplomowego,
- złożenie ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu – w przypadku kierunków lekarskiego, lekarsko-dentystycznego i weterynarii,

- zaliczenie ostatniej przewidzianej w planie studiów praktyki – w przypadku kierunku farmacja.

Ważne!

Uczestnicy studiów doktoranckich i podyplomowych nie mają statusu studenta. Dlatego podlegają ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu jako zleceniobiorcy.

Najpierw studia pierwszego a potem drugiego stopnia

Osoba, która ukończyła studia pierwszego stopnia w danym roku, zachowuje prawa studenta do 31 października tego roku. Nie oznacza to jednak, że ma nadal status studenta. Dlatego w okresie między ukończeniem studiów pierwszego stopnia a uzyskaniem statusu studenta studiów drugiego stopnia obowiązek ubezpieczeń z tytułu umowy zlecenia ustala się na zasadach ogólnych. Oznacza to, że za zleceniobiorcę trzeba obowiązkowo opłacać składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne (tylko ubezpieczenie chorobowe jest wówczas dobrowolne).

Umowa z własnym pracodawcą

Pracodawca, który zawiera umowę zlecenia z własnym pracownikiem będącym jednocześnie studentem w wieku do 26 lat, musi opłacać wszystkie składki na ubezpieczenia społeczne, czyli na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe. W takiej sytuacji

bowiem umowa zlecenia jest traktowana jak umowa o pracę. Jeśli natomiast student w wieku do 26 lat, który jest zatrudniony na umowę o pracę, podpisze umowę zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca (i nie na jego rzecz), to nie podlega on ubezpieczeniom społecznym.

Zapraszamy na „Lekcje z ZUS”

Zachęcamy uczniów i nauczycieli do wzięcia udziału w projekcie „Lekcje z ZUS”. Wiedza o ubezpieczeniach społecznych, m.in. składkach i zasiłkach, przyda się młodym ludziom. Potwierdzają to uczestnicy dwóch poprzednich edycji.

Aby ułatwić przeprowadzenie lekcji, ZUS przygotował materiały dydaktyczne. Powstały one przy współpracy z metodykiem nauczania. Mają one atrakcyjną dla uczniów formę. Można je pobrać ze strony internetowej www.zus.pl/edukacja.

ZUS służy pomocą w organizacji zajęć – prosimy o kontakt z rzeczniczkami prasowymi oddziałów ZUS. Można też przesłać zapytanie na skrzynkę mailową: edukacja@zus.pl.

Lekcje z **ZUS**

Wojciech Andrusiewicz
rzecznik prasowy
ZUS

Zaufaj ZUS w okienku

Do końca lipca możemy zdecydować, co się stanie z naszymi składkami gromadzonymi w drugim filarze emerytalnym. Warto podjąć świadomą decyzję i nie opierać się na plotkach ani wskazaniach kolorowych gazet.

Jak lubi mówić młodzież, szafa nie ma. Z otwartego od początku kwietnia okienka transferowego skorzystało nieco ponad 39 tys. osób. Tylko tyle z nas zdecydowało się podjąć decyzję w sprawie swojej składki emerytalnej w drugim filarze (w wysokości 2,92 proc.). Możemy ją odkładać w otwartym funduszu emerytalnym (OFE) albo, tak jak pozostałą jej część z drugiego filaru (4,38 proc.), na subkoncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Większość mediów rozpisuje się o zaletach wyboru OFE. Dla równowagi podpowiem Państwu, dlaczego warto wybrać subkonto w ZUS. A warto!

Co najważniejsze, wszystko, co odkładamy w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, jest objęte gwarancją państwa. Oznacza to, że polskie państwo gwarantuje nam wypłatę świadczenia z tytułu odprowadzonych do ZUS składek. Ponadto, co bardzo istotne w przypadku zawirowań na rynkach finansowych (o co w ostatnich latach nietrudno), mamy pewność, że nasze składki mogą tylko zyskiwać na wartości – nigdy nie tracą. Dlaczego? Podlegają bowiem tylko dodatniej waloryzacji. A waloryzacja ta nie jest zależna od inflacji, której ostatnio nie ma w naszym kraju, ale od wzrostu produktu krajowego brutto (PKB) w ostatnich 5 latach.

Zwróćmy uwagę, że poziom naszej gospodarki (a z nią PKB) rośnie ostatnio bardzo szybko. Rosną więc też nasze oszczędności na subkoncie w ZUS. I to nawet szybciej niż składki odkładane przez nas w pierwszym filarze (na konto emerytalne w ZUS). Wskaźnik waloryzacji subkonta w ostatnich latach wyniósł od 104,29 do 106,27 proc. Stąd też osoba zarabiająca średnie krajowe wynagrodzenie zyskała w ostatnich 4 latach na swoim subkoncie dzięki waloryzacji dodatkowo blisko 1700 zł.

Do 31 lipca mamy czas, by zmienić swoją decyzję dotyczącą odkładania składek w drugim filarze. Jeżeli zechcemy to zrobić, pamiętajmy o tym, co gwarantuje nam ZUS.

ADRESY INTERNETOWE:

www.zus.pl

Baza wiedzy o ubezpieczeniach społecznych
Platforma Usług Elektronicznych ZUS

mojaskladka.zus.pl

Poradnik dla osób zainteresowanych stanem swojego konta emerytalnego

mojaemerytura.zus.pl

Kalkulator emerytalny

Urlop rodzicielski i zasiłek macierzyński z przerwami

Z 16 tygodni urlopu rodzicielskiego i zasiłku macierzyńskiego za jego okres można skorzystać w terminie, który nie przypada bezpośrednio po poprzedniej części tego urlopu. Należy go jednak udzielić do końca roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 lat.

Po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego (za jego okres) pracownikowi przysługuje urlop rodzicielski. Może on wystąpić o udzielenie takiego urlopu w wymiarze:

- do 32 tygodni, gdy urodzi mu się jedno dziecko,
- do 34 tygodni, gdy urodzi mu się dwoje lub więcej dzieci.

Urlop rodzicielski udzielany jest jednorazowo albo maksymalnie w 4 częściach (w tygodniach). Każda część tego urlopu nie może być krótsza niż 8 tygodni, z wyjątkiem:

- pierwszej części urlopu rodzicielskiego, która w przypadku urodzenia jednego dziecka nie może być krótsza niż 6 tygodni, a w przypadku przyjęcia jednego dziecka na wychowanie musi wynosić minimum 3 tygodnie,

- ostatniej części urlopu, gdy pozostało do wykorzystania mniej niż 8 tygodni.

Część urlopu rodzicielskiego – 16 tygodni – może być udzielona później (nie bezpośrednio po jego poprzedniej części) – do końca roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 lat. Urlopu tego udziela się maksymalnie w 2 częściach, których wymiar określa się na takich samych zasadach jak pozostałych części urlopu rodzicielskiego.

Te nowe reguły dotyczą nie tylko pracowników, ale także innych osób ubezpieczonych, np. prowadzących działalność gospodarczą, wykonujących umowę zlecenia. Nie mają one prawa do urlopu rodzicielskiego, ale mają prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego.

Nie zawsze trzeba czekać na prawo do zasiłku

Zwykle zasiłek chorobowy przysługuje po określonym okresie ubezpieczenia chorobowego – po tzw. okresie wyczekiwania. W przypadku pracowników składki chorobowe muszą być opłacane przez 30 dni, a zleceniobiorców czy prowadzących działalność gospodarczą – przez 90 dni. Od tej zasady są jednak wyjątki.

Zasiłek chorobowy przysługuje od pierwszego dnia ubezpieczenia, jeżeli niezdolność do pracy spowodowana jest wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy. Jeśli więc np. pracownik ulegnie takiemu wypadkowi w pierwszym dniu zatrudnienia, to mimo że był ubezpieczony tak krótko, otrzyma zasiłek.

Zasiłek bez okresu wyczekiwania otrzymają także absolwenci szkół lub szkół wyższych, którzy zostali objęci ubezpieczeniem chorobowym lub przystąpili do niego w ciągu 90 dni od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych. Dla uczniów termin ten liczy się od daty podanej na świadectwie, a dla studentów – od dnia egzaminu dyplomowego (w przypadku kierunków: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego i weterynarii – od daty złożenia ostatniego egzaminu ustalonego w planie studiów, a kierunku farmacja – od daty zali-

czenia ostatniej przewidzianej w planie studiów praktyki).

Na zasiłek chorobowy od pierwszego dnia ubezpieczenia mogą również liczyć posłowie i senatorowie, którzy przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od ukończenia kadencji. Z takiego uprawnienia mogą też skorzystać osoby ubezpieczone obowiązkowo, np. pracownicy, które mają wcześniejszy, co najmniej 10-letni okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego. Do 10-letniego okresu ubezpieczenia zalicza się także okresy obowiązkowego ubezpieczenia społecznego przed 1 stycznia 1999 r., uprawniającego do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (niezależnie od długości przerw między tymi okresami). W tych 10 latach nie można natomiast uwzględnić okresu urlopu wychowawczego i bezpłatnego.

Kalendarium ZUS (www.zus.pl/kalendarium)

15.06.2016	Szkolenie: „Zasiłek macierzyński”. Miejsce: Inspektorat ZUS w Radomsku, Inspektorat ZUS w Piotrkowie Trybunalskim
17.06.2016	Konsultacje: „Emerytury i renty”. Miejsce: Oddział Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Tucholi. Organizator: Oddział ZUS w Bydgoszczy
17.06.2016	Szkolenie: „Zasiłek macierzyński”. Miejsce: Inspektorat ZUS w Krośnie
22.06.2016	Konsultacje: „Emerytury i renty”. Miejsce: Oddział Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Inowrocławiu. Organizator: Oddział ZUS w Bydgoszczy
22.06.2016	Dyżur eksperta ZUS: „Świadczenia macierzyńskie i rodzicielskie z ZUS”. Miejsce: Gminne Centrum Informacji w Mosinie. Organizator: I Oddział ZUS w Poznaniu
29.06.2016	Szkolenie: „Ustawodawstwo mające zastosowanie do osób wyjeżdżających do pracy na terenie Unii Europejskiej”. Miejsce: Oddział ZUS w Tarnowie

Osoba niepełnosprawna ważnym klientem ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podejmuje wiele działań, aby zapewnić najlepsze warunki obsługi osób niepełnosprawnych. Mówi o nich Magdalena Mazur-Wolak, dyrektor Departamentu Obsługi Klientów Centrali ZUS.

Konieczne jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Co robi ZUS w tej kwestii?

Zakład przede wszystkim likwiduje bariery budowlane i komunikacyjne w placówkach ZUS. Umożliwia też klientom załatwienie wielu spraw bez konieczności wychodzenia z domu – elektronicznie oraz telefonicznie.

Jak placówki ZUS są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych?

W większości placówek ZUS osoby niepełnosprawne mają pełny dostęp do sali obsługi klientów. Wejście do obiektów jest z poziomu chodnika albo można skorzystać z windy zewnętrznej, pochylni czy platformy schodowej. Drzwi wejściowe otwierają się automatycznie. Sale obsługi klientów są na parterze, a wszystkie bariery budowlane, które mogłyby utrudniać swobodne poruszanie się osobom na wózku inwalidzkim, są usunięte. Dotyczy to również specjalnie przystosowanego pomieszczenia sanitarnego znajdującego się w pobliżu sal. Osoby niepełnosprawne mogą też zaparkować samochód przed budynkiem ZUS na wyznaczonych dla nich i odpowiednio oznakowanych miejscach postojowych.

A co robi ZUS, aby umożliwić komunikowanie się z osobami niesłyszącymi?

Przede wszystkim organizuje szkolenia języka migowego dla pracowników sal obsługi klientów. Dzięki takim szkoleniom w każdej z 243 jednostek ZUS jest pracownik, który potrafi posługiwać się językiem migowym. W niektórych placówkach takich pracowników jest kilku, a nawet kilkunastu. W ubiegłym roku prawie 3400 osób skorzystało z pomocy pracownika ZUS posługującego się językiem migowym.

ZUS uruchomił też usługę wideotłumaczenia. Na czym ona polega?

Część spraw załatwianych w ZUS jest na tyle skomplikowana, że wymaga dużo większych umiejętności komunikacyjnych w języku migowym. Dlatego ZUS wprowadził usługę wideotłumaczenia rozmów w języku migowym we wszystkich oddziałach. Jeżeli podczas obsługi klienta niesłyszącego jest potrzebna pomoc tłumacza, wtedy rozmowę przejmie pracownik, który biegle włada językiem migowym i będzie ją prowadził w trybie wideokonferencji.

Co powinny zrobić osoby, które chcą skorzystać z tej usługi?

Powinny na biletomacie w placówce ZUS wybrać rysunek ucha. Na wizytę z usługą wideotłumaczenia można się też umówić przez Platformę Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS).

Co jeszcze osoba niepełnosprawna może załatwić bez wychodzenia z domu przez PUE ZUS?

Platforma Usług Elektronicznych to bardzo przydatne narzędzie w kontakcie z ZUS dla osób niepełnosprawnych. Utworzenie profilu na PUE (co jest bardzo proste i nie zabiera wiele czasu – wystarczy wejść na www.zus.pl i postępować zgodnie z instrukcją) umożliwia załatwienie, bez wychodzenia z domu, większości spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi. Można sprawdzić m.in. stan swojego konta w ZUS, przyznane świadczenia i termin ich płatności. PUE pozwala też na złożenie dokumentów do ZUS i ich odebranie oraz rozliczenie składek.

A jeśli osoba niepełnosprawna nie ma dostępu do internetu?

Może zadzwonić do Centrum Obsługi Telefonicznej (tel. 22 560 16 00; koszt połączenia

według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym). Konsultanci są dostępni w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00–18.00.

ZUS podkreśla, że w placówkach Zakładu działa przyjazny osobom niepełnosprawnym SKR. Co to oznacza?

SKR to system kierowania ruchem. Działa on we wszystkich placówkach ZUS od kwietnia 2012 r. Ma funkcję wizualno-fonicznego przywoływania klientów do poszczególnych stanowisk obsługi, dlatego jest przyjazny osobom z niepełnosprawnością słuchu i wzroku.

Czy z urzędomatów ZUS, które umożliwiają klientom składanie dokumentów ubezpieczeniowych, wniosków i innych pism, mogą korzystać osoby niepełnosprawne?

Tak, urządzenia te mają elementy przystosowane do obsługi osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Mają m.in. 2 monitory dotykowe (w tym monitor dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich), pętlę indukcyjną generującą pole elektromagnetyczne, które może być odbierane przez większość aparatów słuchowych oraz klawiaturę z układem QWERTY z oznaczeniem w języku Braille'a. Urzędomaty pozwalają też na odczyt tekstu z ekranu na głos, a także zmianę poziomu głośności dźwięku w słuchawkach. Zastosowano też dobry kontrast grafiki i odpowiednią kombinację kolorów dla osób niedowidzących i daltonistów.

Savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnością

Dla osób poruszających się o kulach stanie jest bardzo uciążliwe.

ZUS radzi

Eksperti z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są do Państwa dyspozycji. W tej rubryce odpowiadamy na Państwa pytania.

Kiedy fundusz prześle składki do ZUS?

Część mojej składki emerytalnej jest przekazywana do otwartego funduszu emerytalnego (OFE). Chcę skorzystać z okienka transferowego i zmienić swoją decyzję. Jeśli złożę oświadczenie o przekazywaniu całej składki do ZUS, to czy wszystkie składki, które były do tej pory gromadzone w OFE, zostaną przekazane do ZUS?

Złożenie oświadczenia o tym, aby ta część składki była zapisywana na subkoncie w ZUS, oznacza, że tylko bieżące składki nie będą przekazywane do OFE. Składki, które trafiły wcześniej do OFE, będą tam do czasu, kiedy pozostanie Panu 10 lat do osiągnięcia wieku emerytalnego. Wtedy ZUS poinformuje o tym Pana fundusz emerytalny. OFE rozpocznie stopniowe wycofywanie środków do ZUS w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa.

Polega to na tym, że każdego miesiąca OFE umarza część jednostek rozrachunkowych.

Środki odpowiadające wartości umorzonych jednostek OFE przekazują na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Środki przeniesione z OFE do ZUS są zapisywane na subkoncie ubezpieczonego w ZUS.

Czy ZUS pomoże w podjęciu decyzji?

Zastanawiam się nad zmianą decyzji w sprawie przekazywania części składki emerytalnej. Jakie są aktualnie OFE? Czy można liczyć na pomoc – podpowiedź pracownika ZUS?

Obecnie działają takie otwarte fundusze emerytalne: AEGON OFE, Allianz Polska OFE, Metlife OFE, Aviva OFE Aviva BZ WBK, AXA OFE, Generali OFE, Nationale Nederlanden OFE, Nordea OFE, PKO BP Bankowy OFE, OFE Pocztylion, OFE PZU „Złota Jesień”, Pekao OFE.

Pracownik ZUS nie ma prawa doradzać klientom, czy mają przekazywać część składki emerytalnej do OFE, czy też zapisywać ją na

subkoncie w ZUS. Nie może też wskazywać, który otwarty fundusz emerytalny wybrać.

Czy składki są waloryzowane?

Właśnie zaczęłam pracować i w związku z tym muszę złożyć oświadczenie o sposobie podziału i przekazywania mojej składki emerytalnej. Czy jeśli zdecyduję, że cała składka będzie trafiała do ZUS, to będzie ona jakoś podwyższana?

Gdy zgodnie z oświadczeniem cała składka emerytalna (w wysokości 7,3 proc. podstawy wymiaru, np. pensji) jest zapisywana na subkoncie ubezpieczonego, to podlega ona corocznej waloryzacji (podwyższeniu).

Waloryzacja polega na pomnożeniu składek (zapisanych na 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana) przez specjalny wskaźnik. Jest on równy średniorocznej dynamice wartości produktu krajowego brutto w cenach bieżących za okres ostatnich 5 lat poprzedzających termin waloryzacji. W wyniku waloryzacji kwoty składek nie można obniżyć.

NAJNIŻSZE EMERYTURY I RENTY

Od 1 marca 2016 r. najniższe świadczenia wynoszą:

- emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna – **882,56 zł**,
- renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy – **676,75 zł**,
- renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa – **1059,07 zł**,
- renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową – **812,10 zł**.

DODATKI DO EMERYTUR I RENT

Od 1 marca 2016 r. dodatki wynoszą:

- dla sieroty zupełnej – **392,20 zł**,
- pielęgnacyjny i dodatek za tajne nauczanie – **208,67 zł**,
- pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji – **313,01 zł**,
- kombatancki – **208,67 zł**,
- kompensacyjny – **31,30 zł**.

LIMITY DLA DORABIAJĄCYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW

Kwoty przychodu, których przekroczenie powoduje zmniejszenie emerytury lub renty (stanowiące 70% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego):

- od 1 grudnia 2015 r. – **2726,80 zł**,
- od 1 marca 2016 r. – **2846,90 zł**,
- od 1 czerwca 2016 r. – **2927,10 zł**.

Kwoty przychodu, których przekroczenie powoduje zawieszenie emerytury lub renty (stanowiące 130% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)

- od 1 grudnia 2015 r. – **5064 zł**,
- od 1 marca 2016 r. – **5287,10 zł**,
- od 1 czerwca 2016 r. – **5436,00 zł**.

Od 1 marca 2016 r. kwoty maksymalnego zmniejszenia wynoszą:

- **563,05 zł** – w przypadku emerytury i renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,
- **422,32 zł** – w przypadku renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy,
- **478,62 zł** – w przypadku renty rodzinnej, do której jest uprawniona jedna osoba.

Uwaga!

Zawieszeniu ani zmniejszeniu nie podlegają emerytury osób, które osiągnęły powszechny wiek emerytalny (bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu). Nie dotyczy to jednak tych emerytów, którzy kontynuują zatrudnienie na podstawie stosunku pracy, podjęte przed nabyciem prawa do świadczenia.

RENTA SOCJALNA

Od 1 marca 2016 r. renta socjalna wynosi **741,35 zł**, a dla osoby tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności – **370,68 zł**.

Kwota przychodu uzasadniająca zawieszenie renty socjalnej wynosi:

- od 1 grudnia 2015 r. do 29 lutego 2016 r. **2726,80 zł**,
- od 1 marca do 31 maja 2016 r. **2846,90 zł**,
- od 1 czerwca do 31 sierpnia 2016 r. **2927,10 zł**.

ŚWIADCZENIE PRZEDEMERYTALNE

Od 1 marca 2016 r. świadczenie wynosi **1029,86 zł**.

Kwoty przychodu wpływające na zawieszenie lub zmniejszenie świadczeń i zasiłków przedemerytalnych w okresie rozliczeniowym od 1 marca 2016 r. wynoszą:

- dopuszczalna miesięczna kwota przychodu (równa 25% przeciętnego wynagrodzenia z 2015 r.) – **975 zł**,
- graniczna miesięczna kwota przychodu (równa 70% przeciętnego wynagrodzenia z 2015 r.) – **2729,90 zł**,
- dopuszczalna roczna kwota przychodu – **11 700 zł**,
- graniczna roczna kwota przychodu – **32 758,80 zł**.

Gwarantowana kwota świadczenia przysługująca osobie osiągającej przychód przekraczający 25% przeciętnego wynagrodzenia, nie wyższy niż 70% tego wynagrodzenia wynosi **514,93 zł**.

WYNAGRODZENIE MINIMALNE

Od 1 stycznia 2016 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi **1850 zł**.

DOBROWOLNE UBEZPIECZENIE CHOROBY

Kwota 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, stosowana od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, wynosi miesięcznie **10 137,50 zł**.

OGRANICZENIE PODSTAWY WYMIARU SKŁADEK

Kwota ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w 2016 r. wynosi **121 650 zł**.

KWOTA BAZOWA

Od 1 marca 2016 r. kwota bazowa wynosi **3408,62 zł**.